

Trends en beleid op de woningmarkt

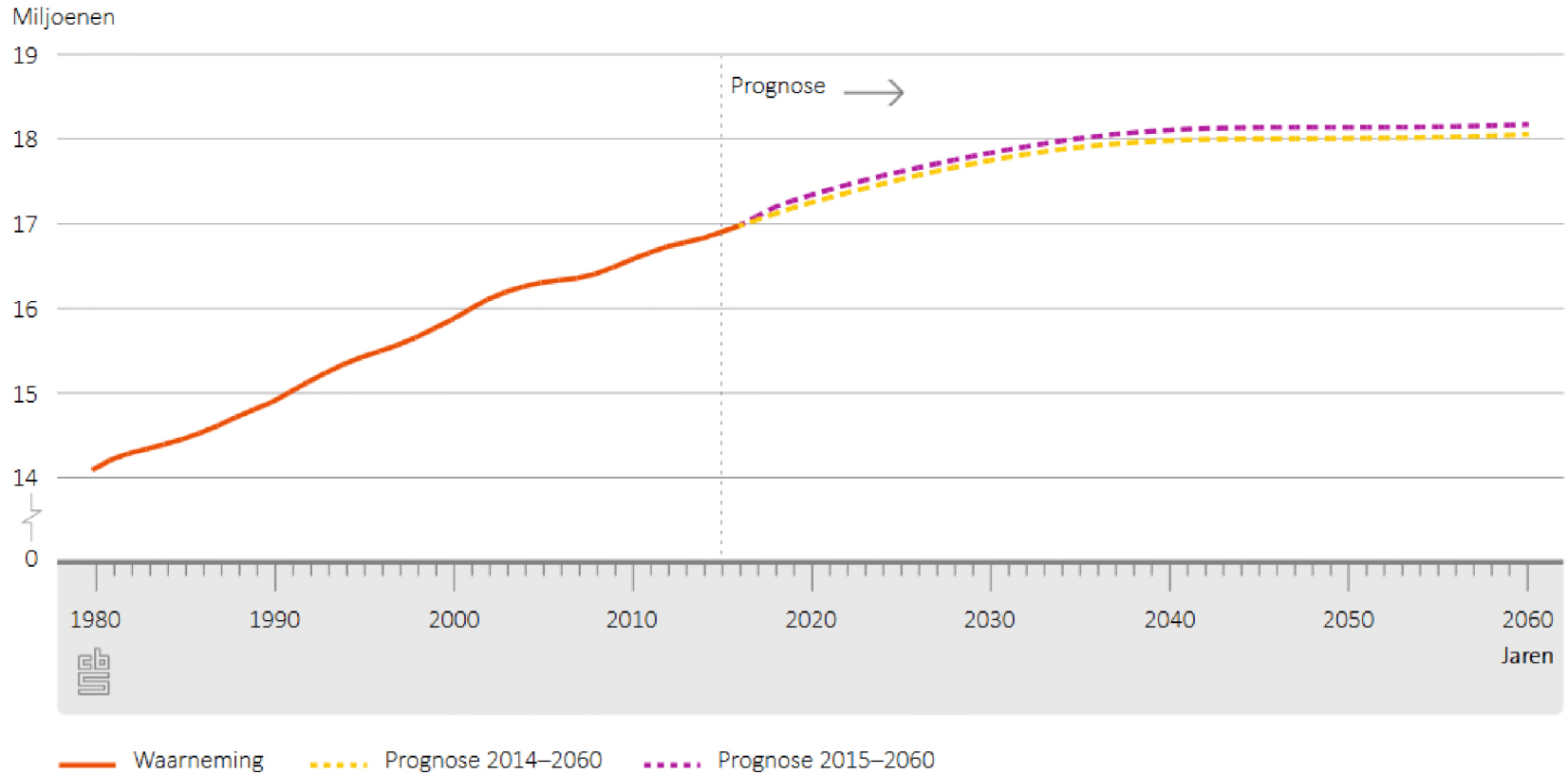
Peter Boelhouwer

12-04-2016

Inhoud

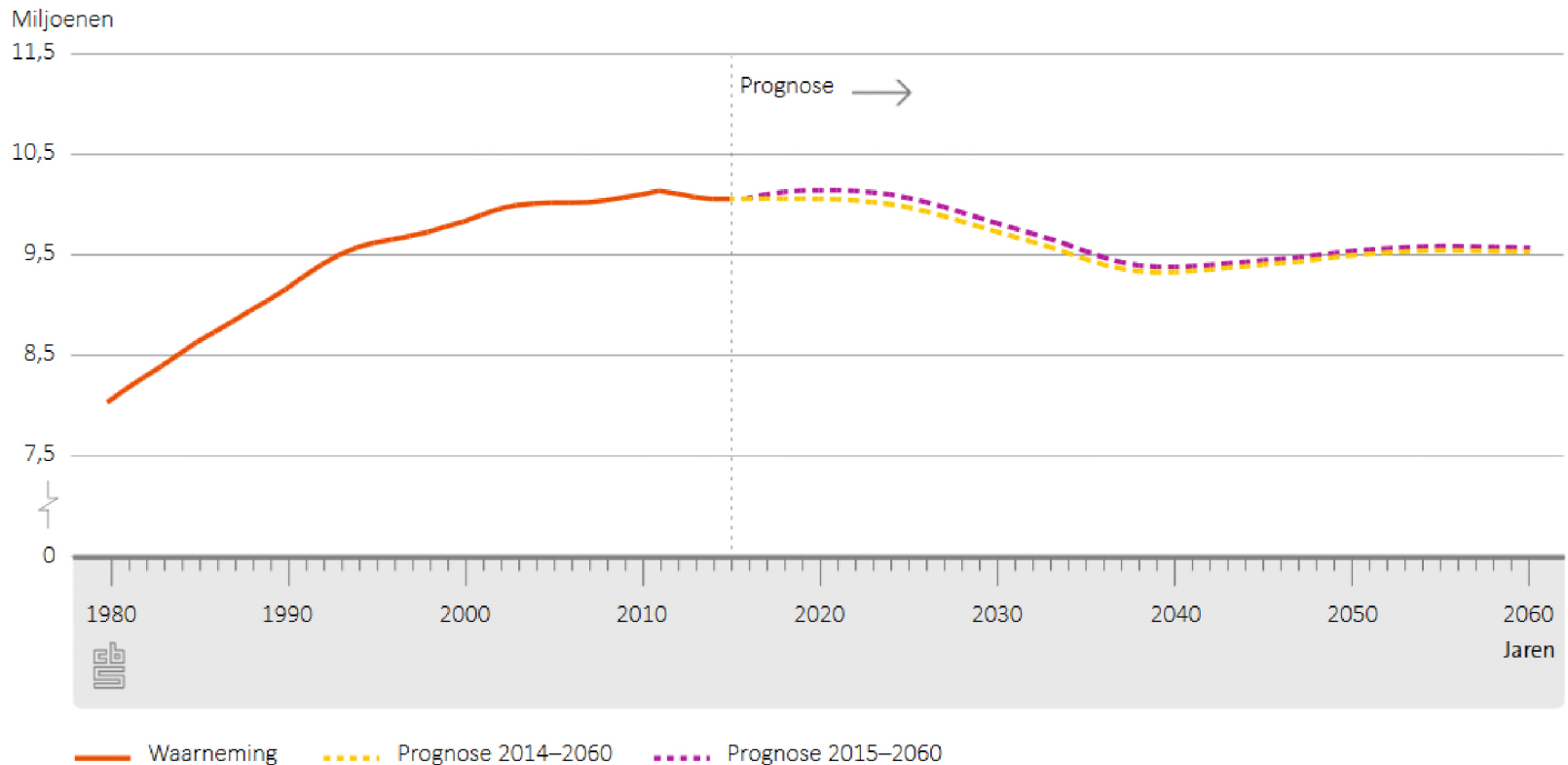
- Demografie ontwikkelingen
- Sociaal-culturele ontwikkelingen
- Ontwikkeling koopwoningmarkt: hoe groot is het herstel?
- Ontwikkelingen op de particuliere huurmarkt
- Ontwikkelingen in de sociale-huursector
- Lokaal woonbeleid

Inwonertal; waarneming, prognose 2015-2060 en prognose 2014-2060

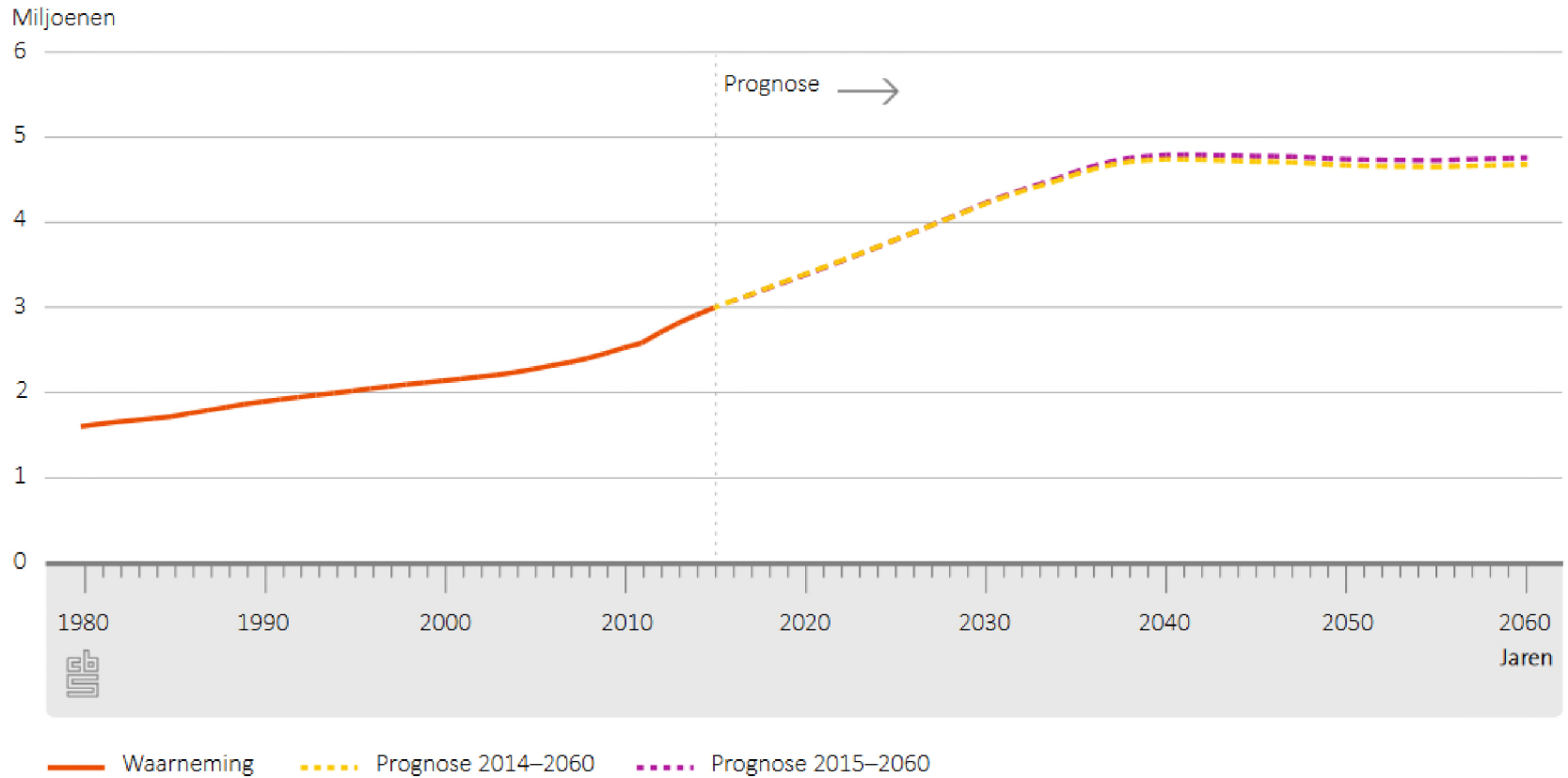
Bron: CBS

Aantal 20- tot 65-jarigen; waarneming, prognose 2012-2060 en prognose 2013-2060

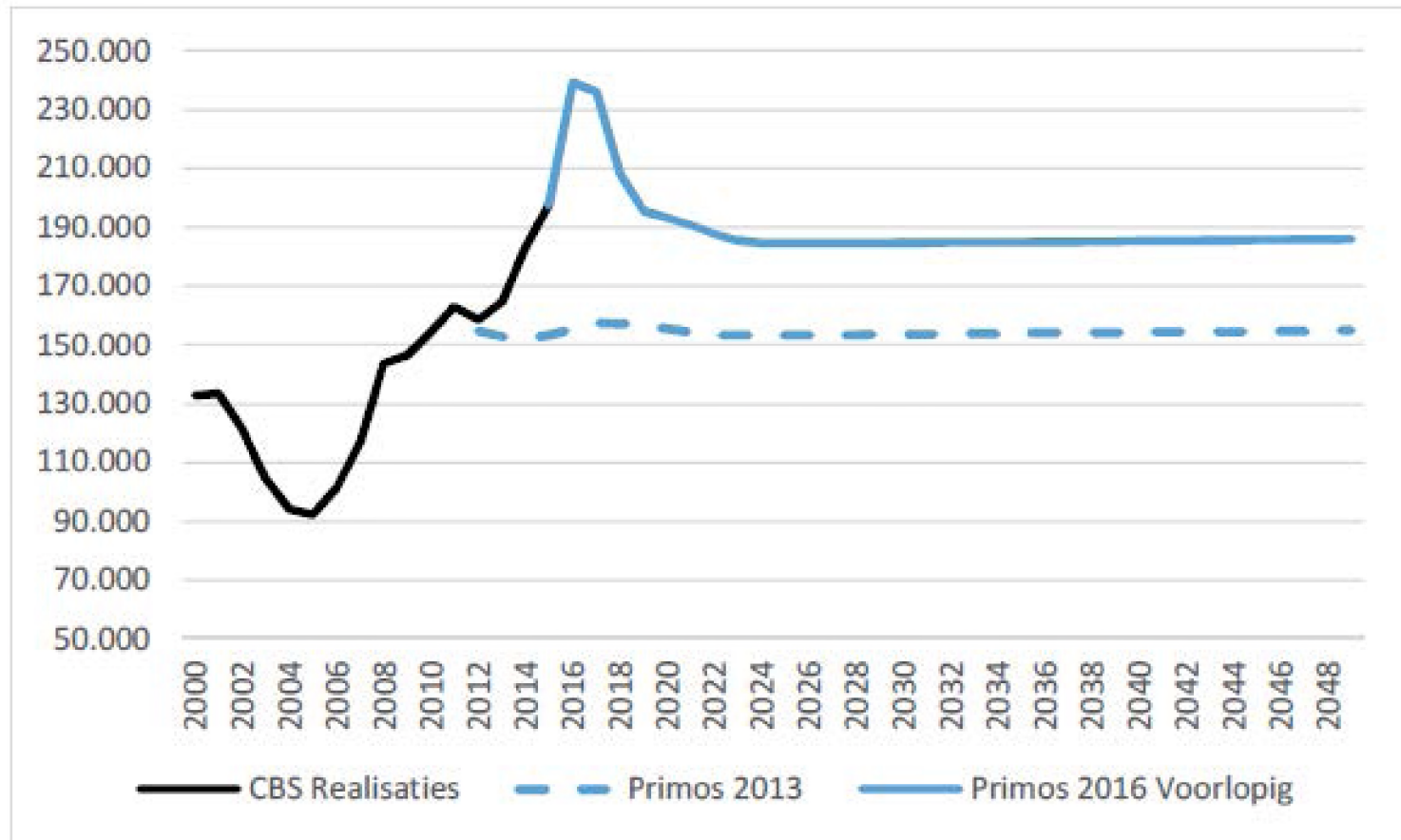
Bron: CBS

Aantal 65-plussers; waarneming, prognose 2012-2060 en prognose 2013-2060

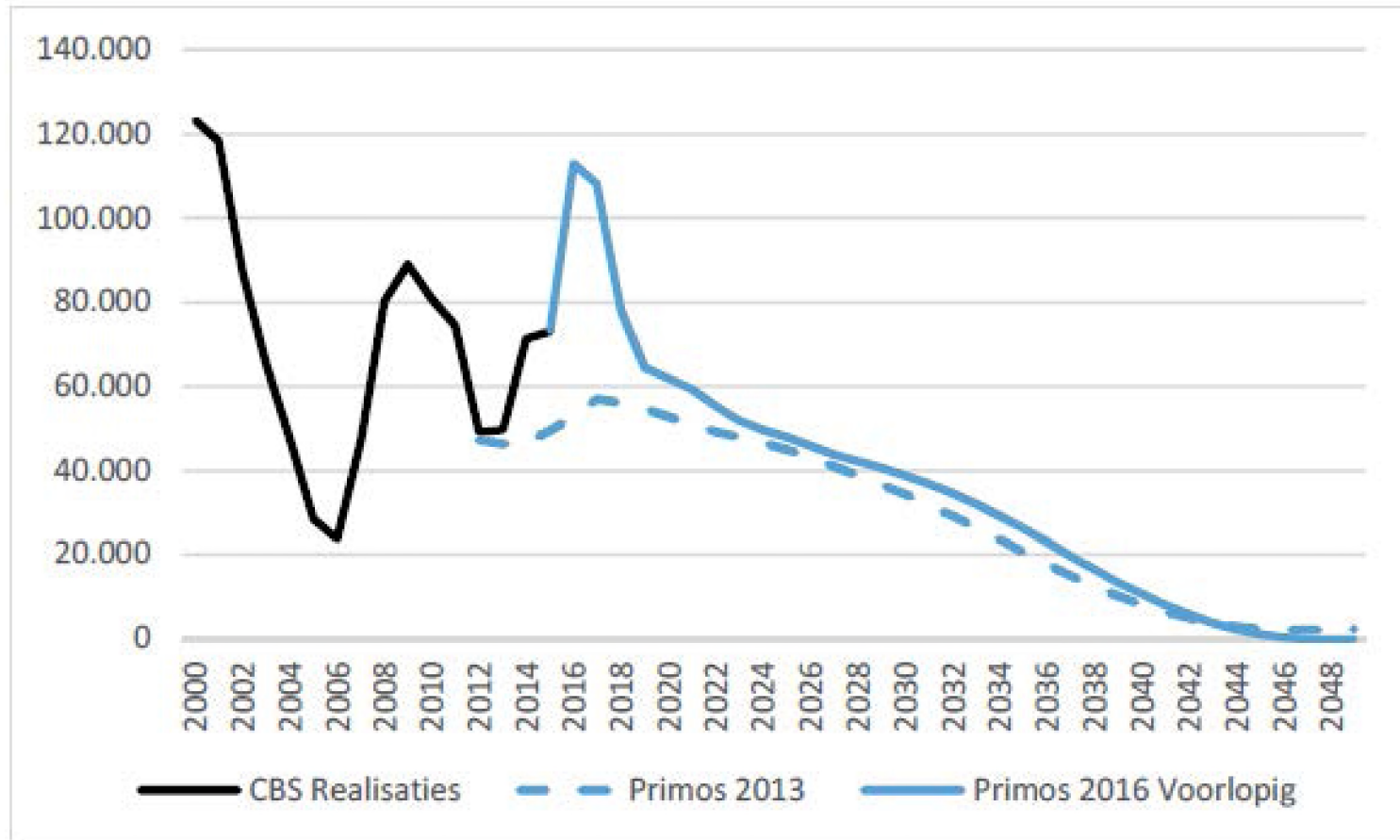
Bron: CBS

Immigratie 2000-2030

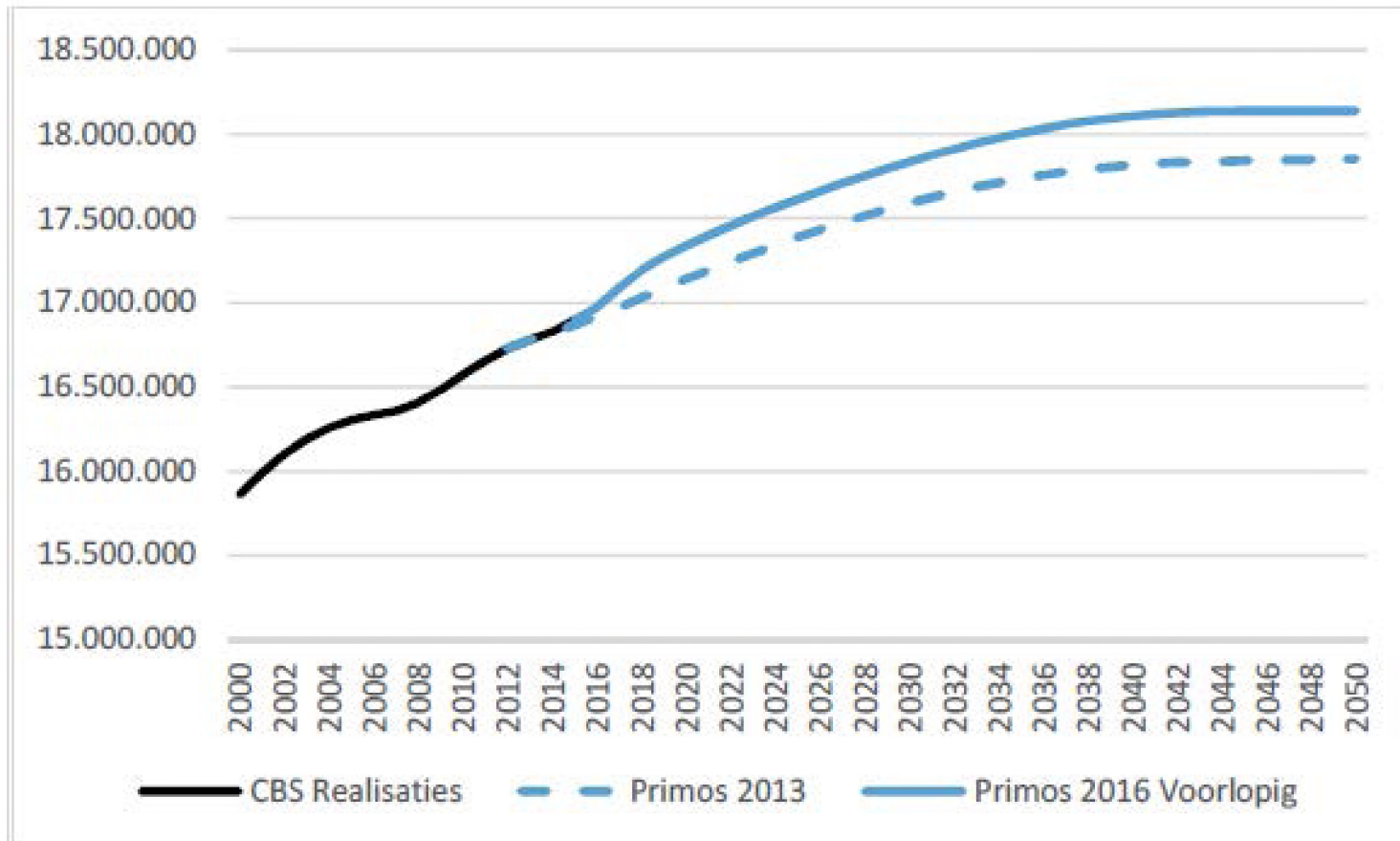
Bron: ABF Research

Groei van het aantal inwoners, 2000-2050

Bron: ABF Research

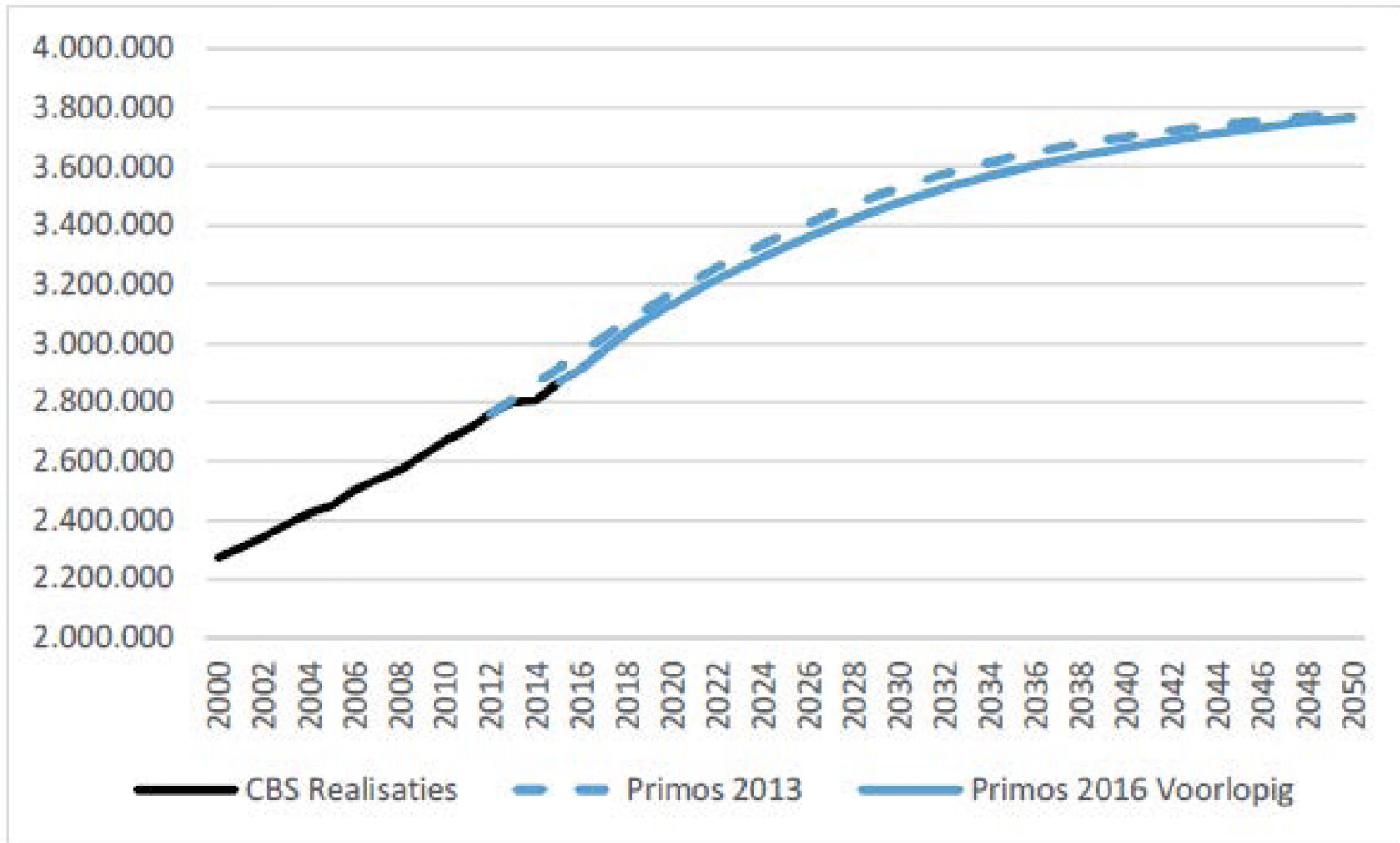
Totaal aantal inwoners, 2000-2050

Bron: ABF Research

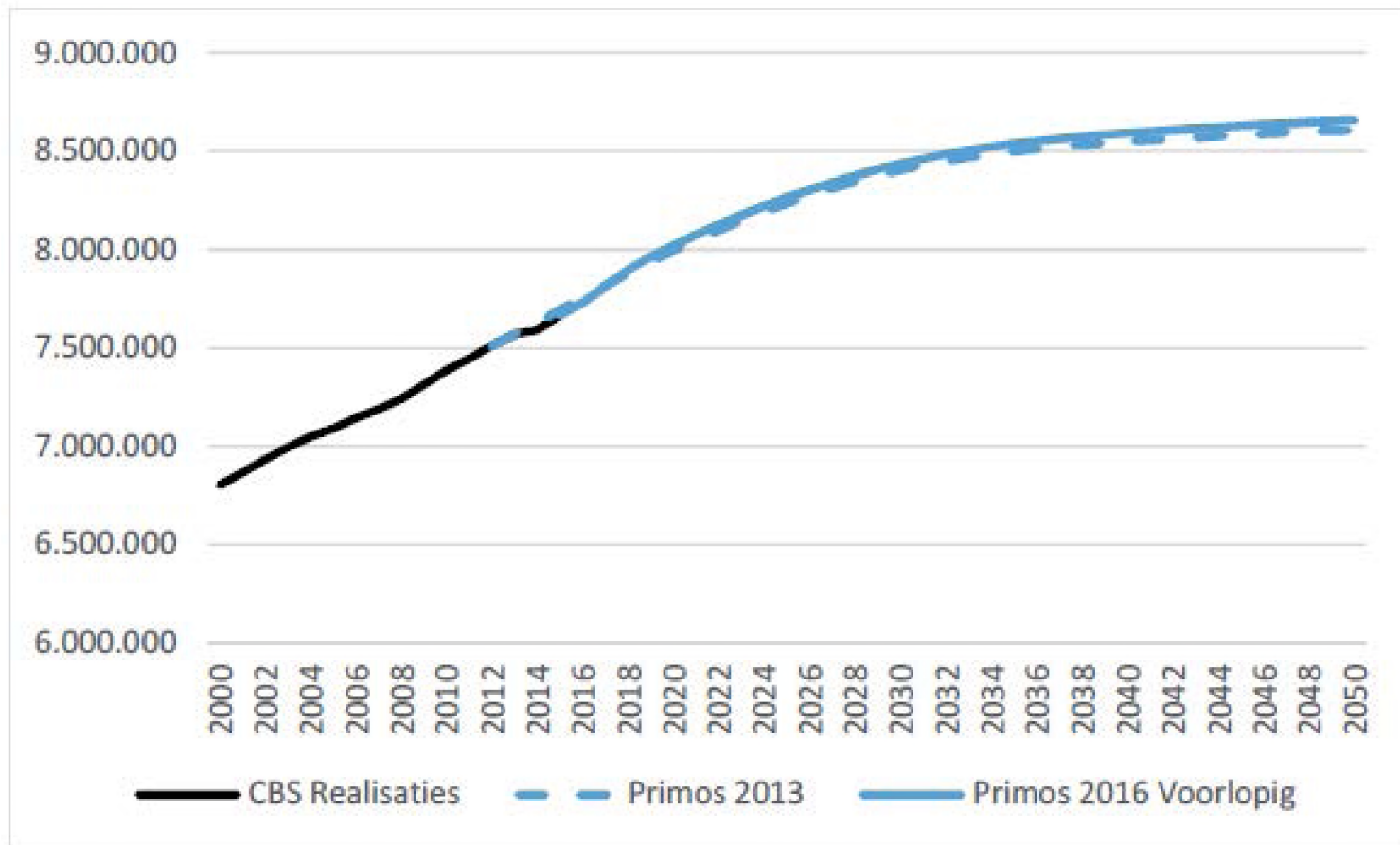

Aantal alleenstaanden, 2000-2030

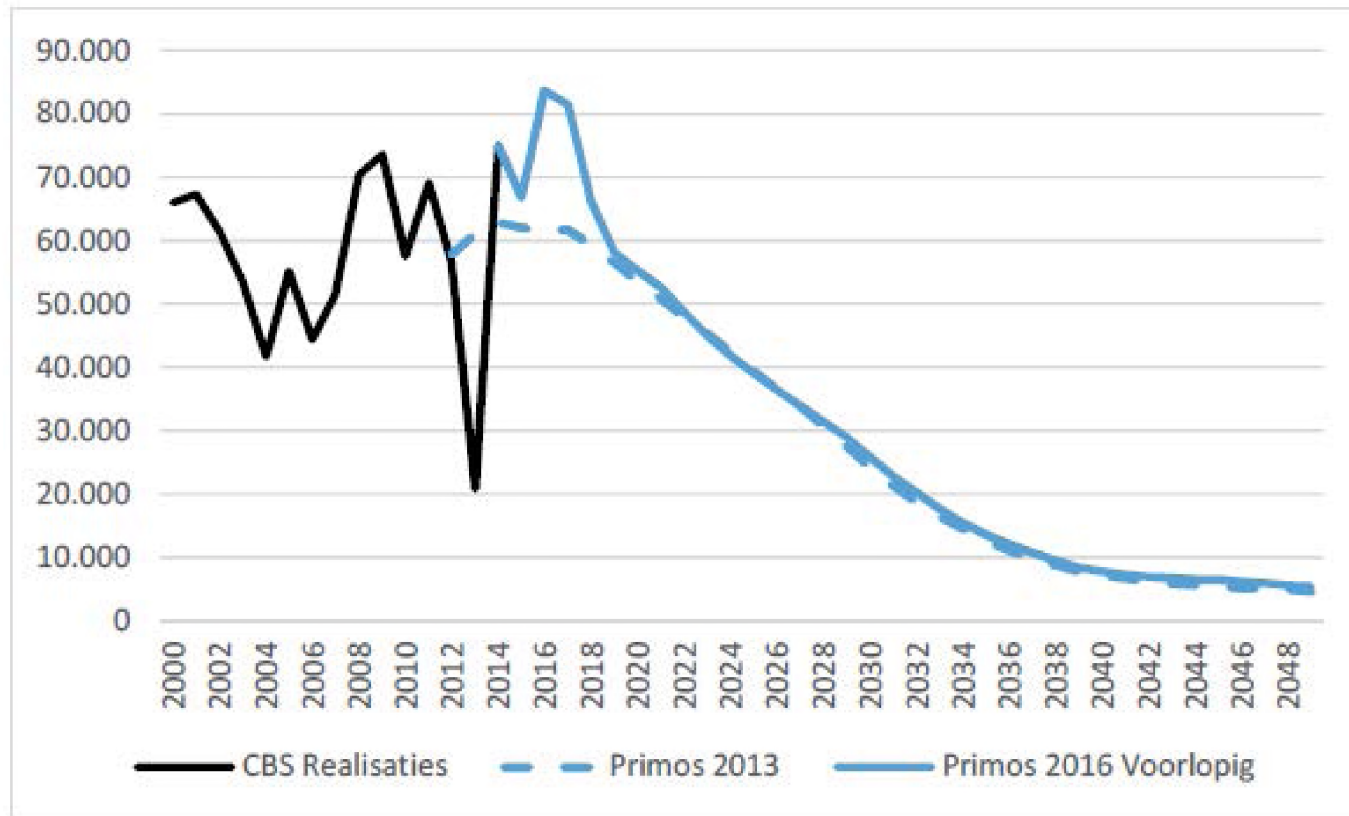
Bron: ABF Research

Totaal aantal huishoudens, 2000-2030

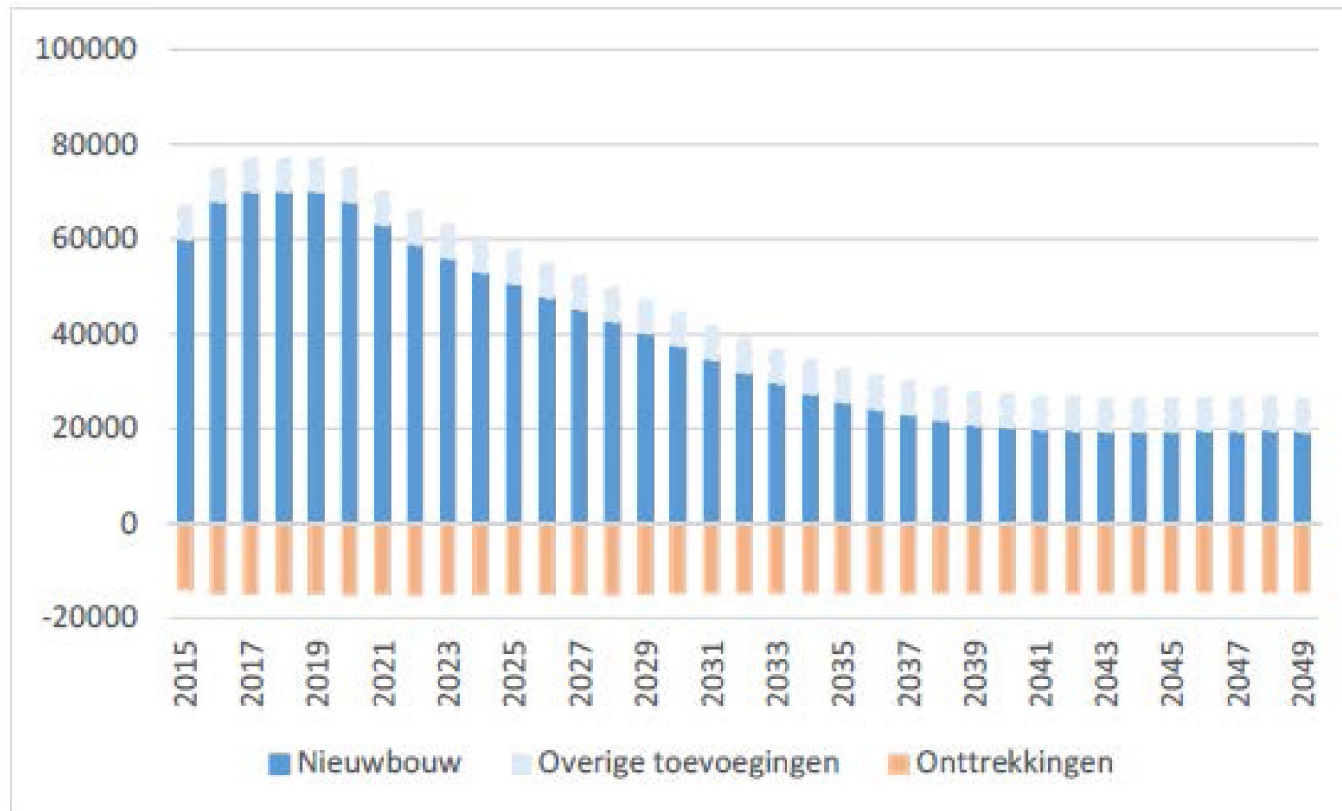
Bron: ABF Research

Jaarlijkse toename aantal huishoudens, 2000-2030

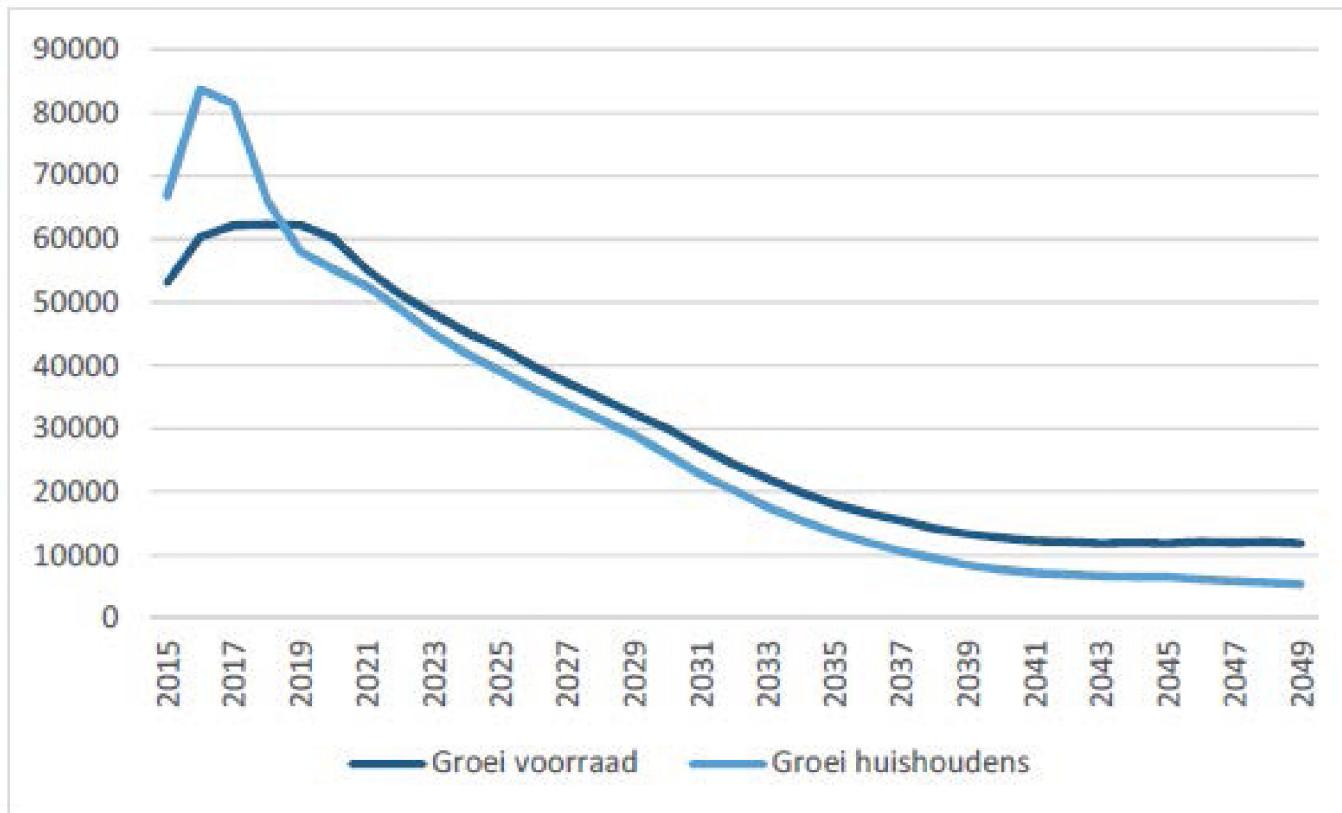
Bron: ABF Research

Veronderstelde aantal m.b.t. nieuwbouw en onttrekkingen, 2015-2049

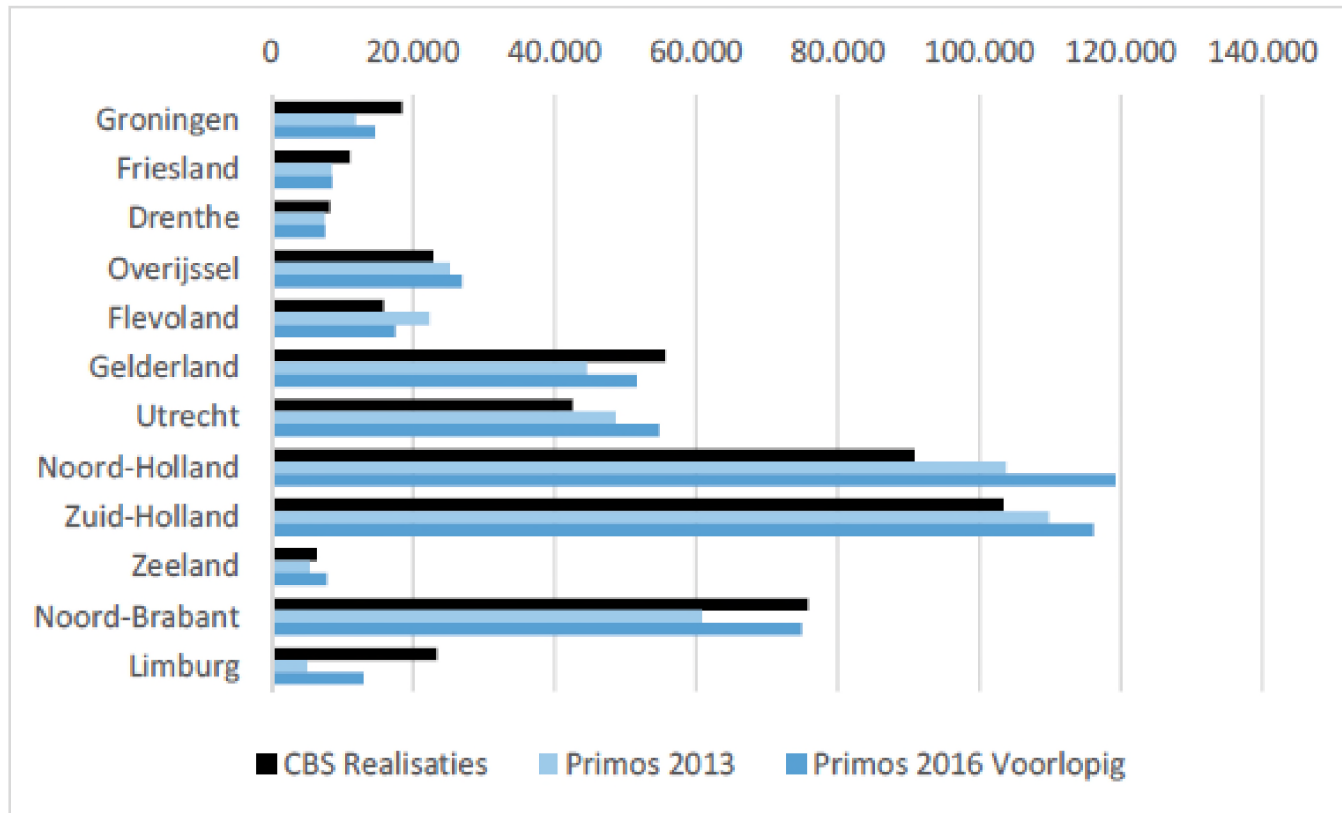
Bron: ABF Research

Groei van de voorraad versus groei van het aantal huishoudens, 2015-2049

Bron: ABF Research

Toename van het aantal huishoudens voor de jaren 2007-2015 (CBS/GBA) en 2015-2022 (Primos-prognose 2013 en 2016)

Bron: ABF Research

Sociaal-culturele trends in het wonen

- Wonen onder gelijkgestemden
- Transnationaal wonen en meerhuizigheid
- Toenemende vraag naar comfort en gemak

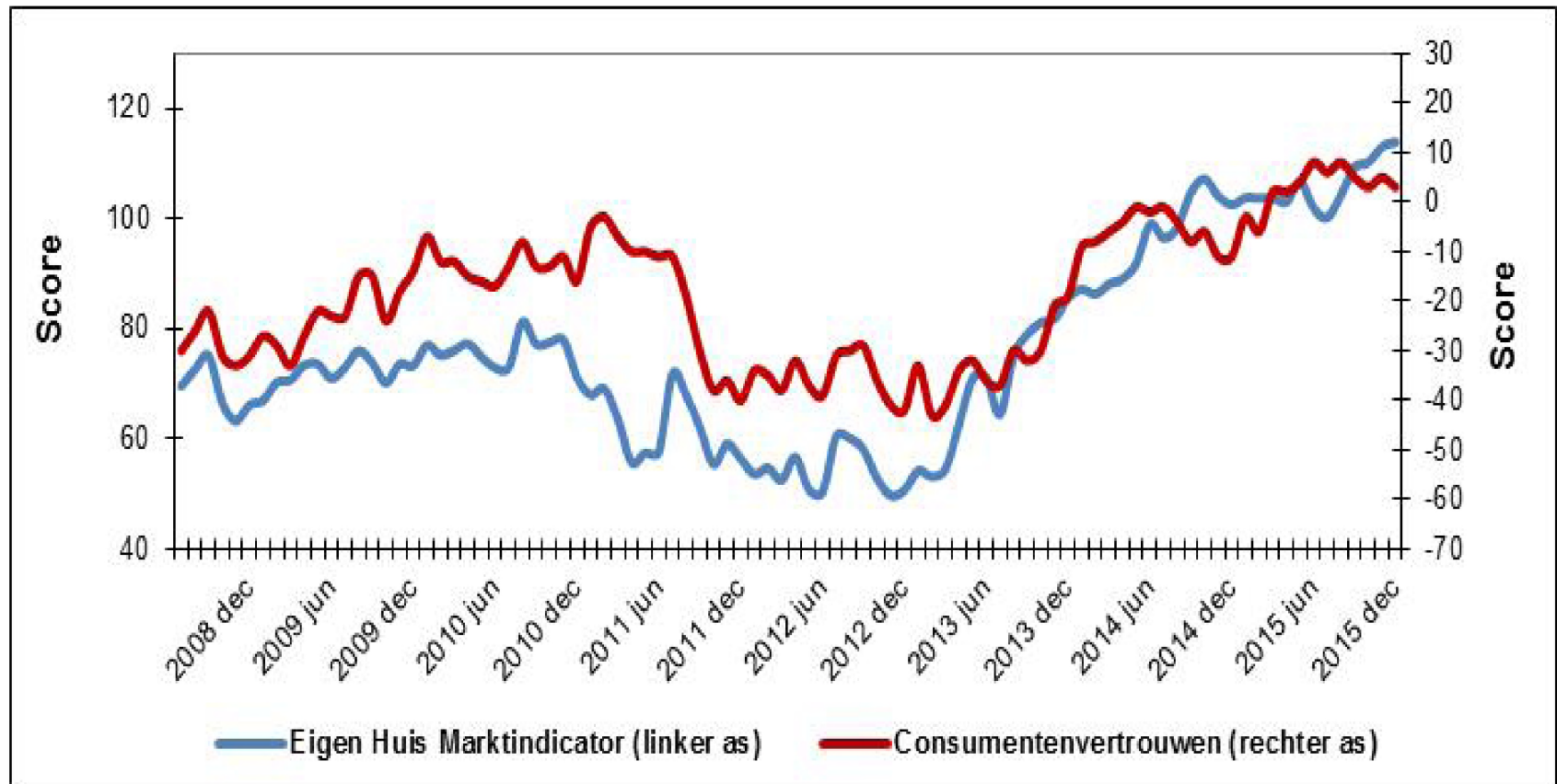
Wonen onder gelijkgestemden

- Afgesloten woondomeinen, privatisering openbare ruimte
- Hoogbouwcomplexen met gemeenschappelijke voorzieningen
- Etnische woon-zorgcomplexen
- Collectief particulier opdrachtgeverschap
- Wonen als thematisch spel
- Historiserend bouwen
- Duurzame wijken met energie neutrale woningen
- Woongroepen voor gescheiden vaders: parentshuis IJburg
- Concentratie van streng gelovige christenen

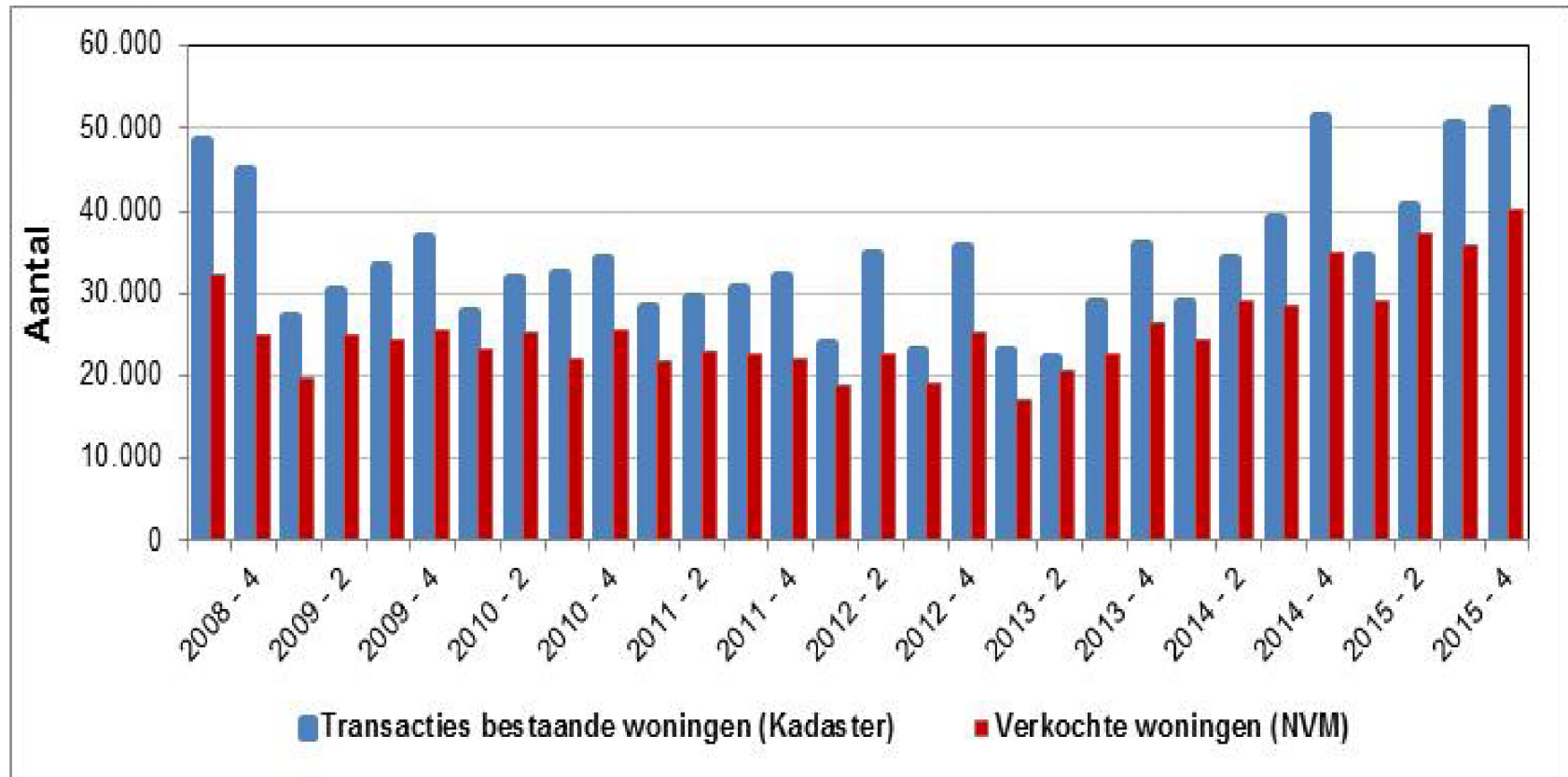
Ontwikkelingen op de koopwoningmarkt: hoe groot is het herstel?

Eigen Huis Marktindicator en CBS consumentenvertrouwen 2008-2015Q4

Bron: OTB/CBS

Aantal verkopen bestaande woningen, 2008-2015Q4

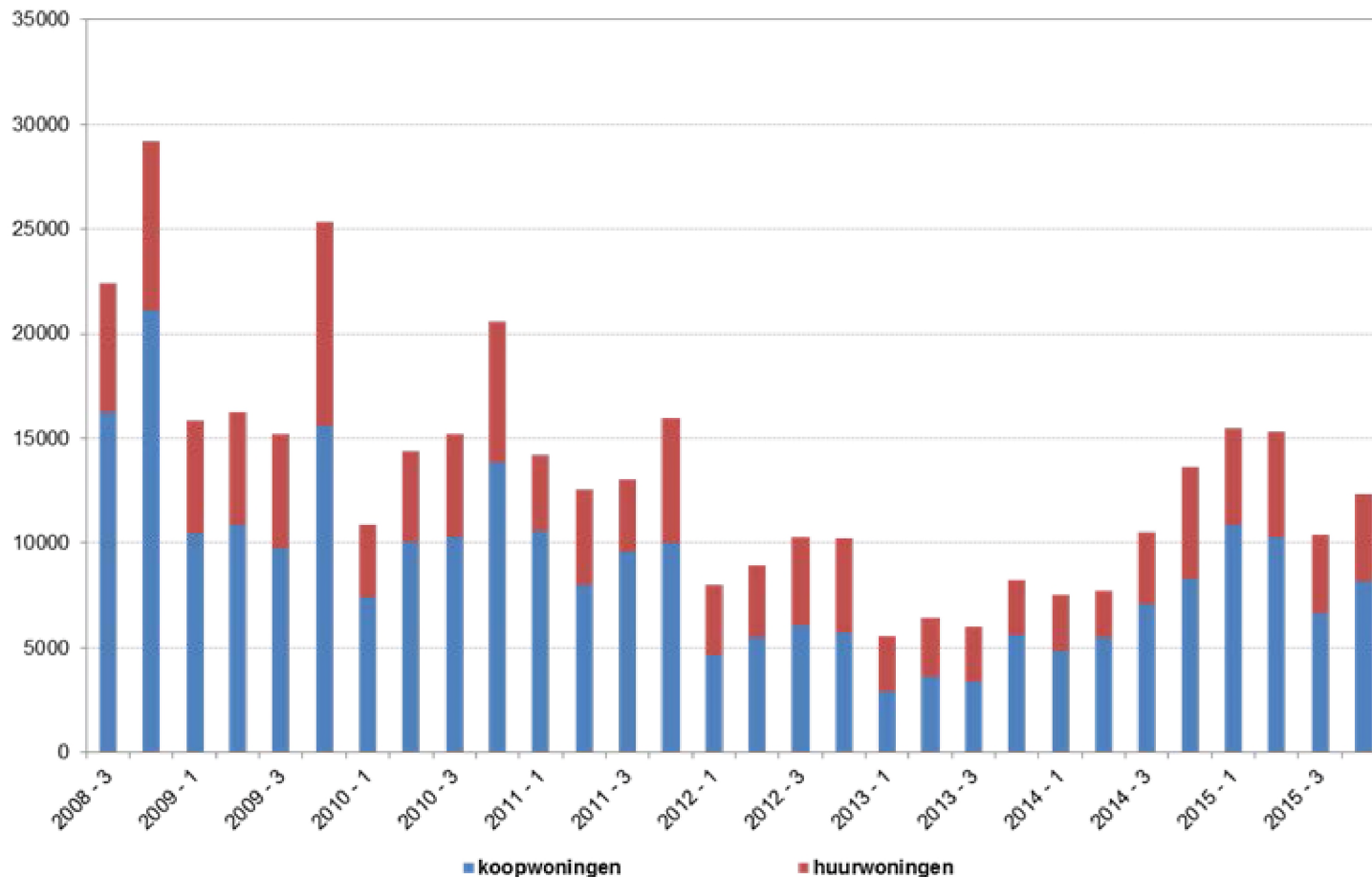
Bron: Kadaster, NVM

Gemiddelde verkoopprijs en prijsindex bestaande woningen 2006-2015Q4

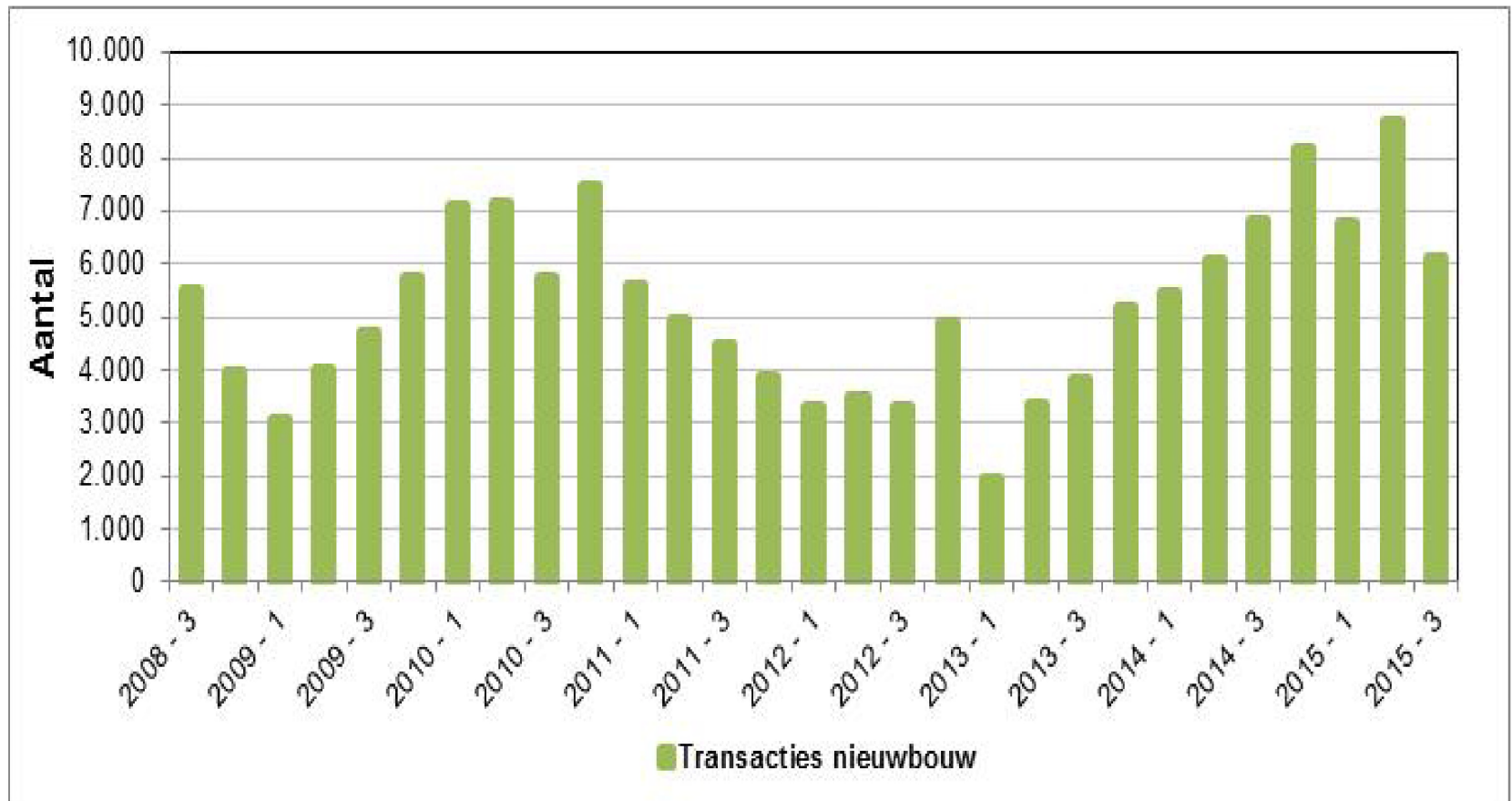
Bron: Kadaster, NVM

Verleende bouwvergunningen 2006-2015 Q4

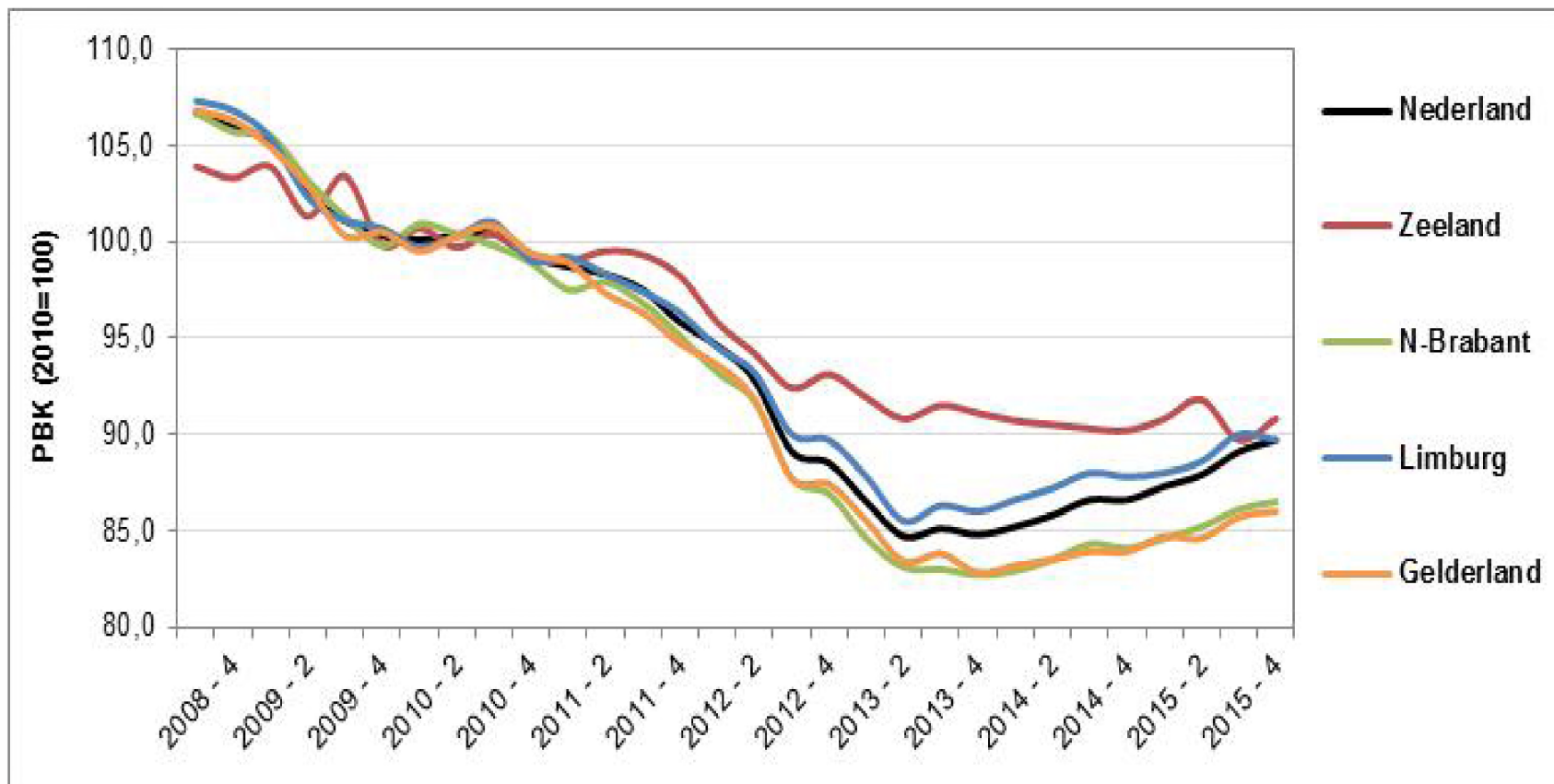
Bron: Monitor Nieuwe Woningen

Aantal transactie nieuwbouwoopwoningen 2008-2015 Q3

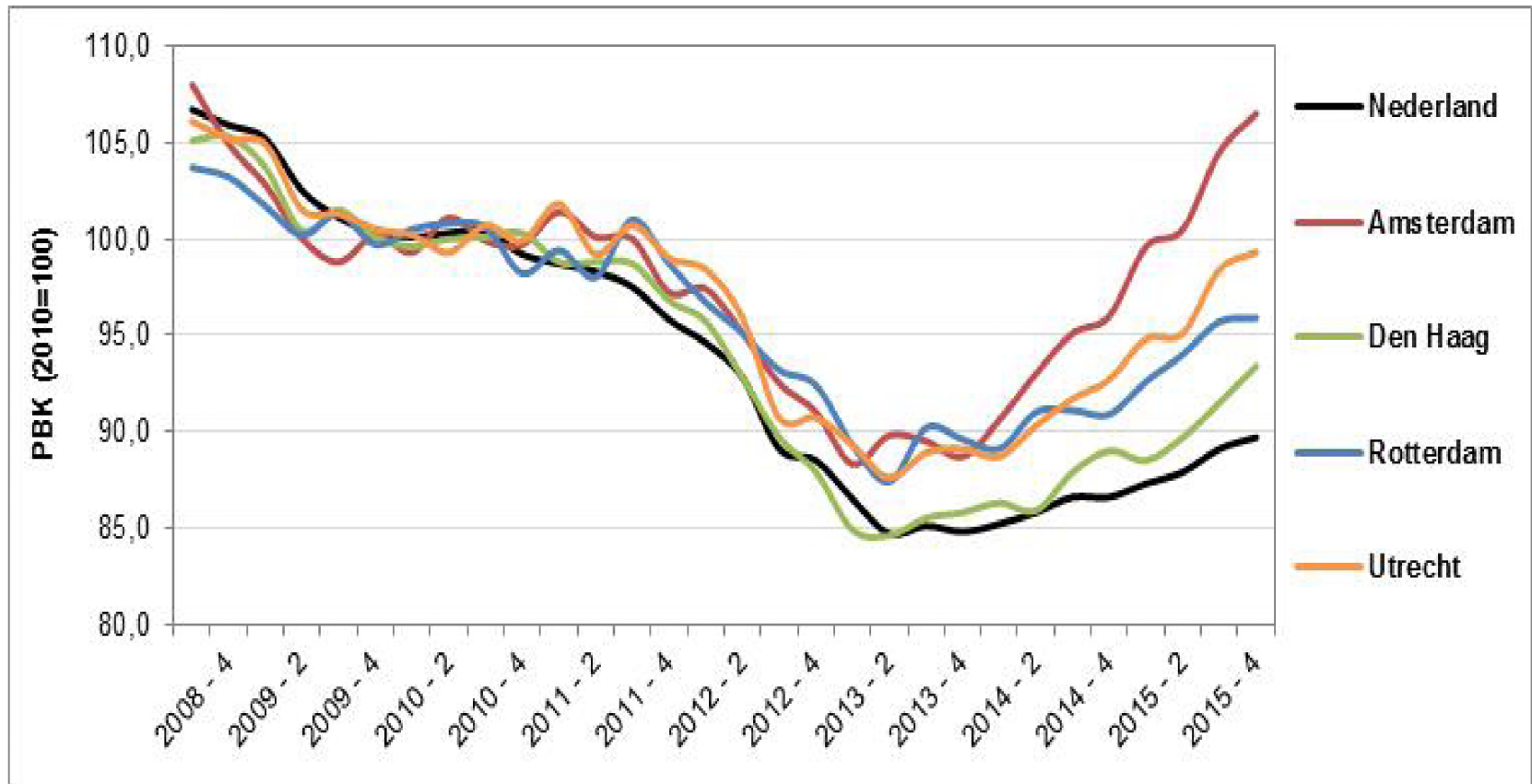
Bron: Monitor Nieuwe Woningen

Gemiddelde verkoopprijs en prijsindex bestaande woningen naar provincie 2006-2015Q4

Bron: Kadaster, NVM

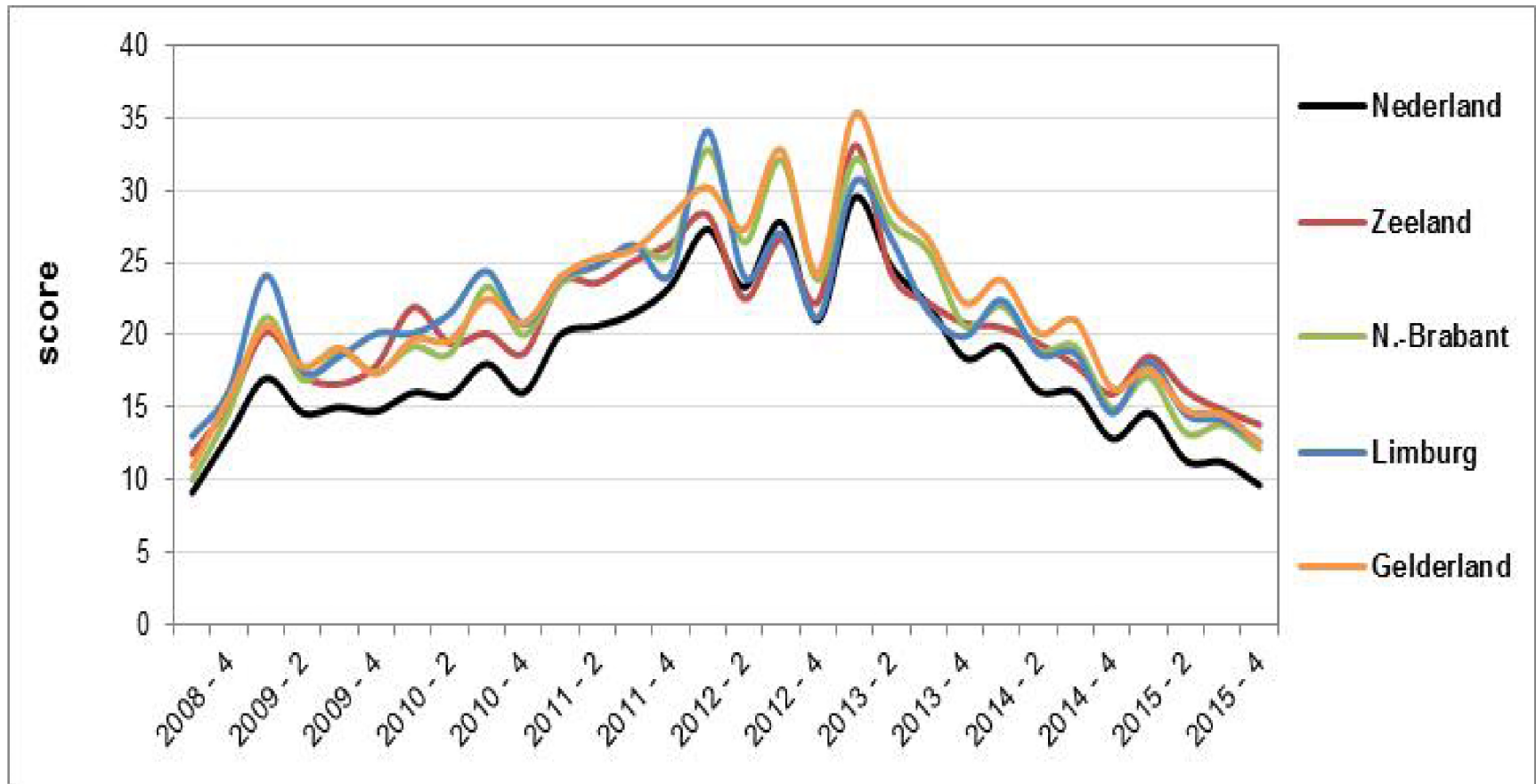
Gemiddelde verkoopprijs en prijsindex bestaande woningen in de vier grote steden 2006-2015Q4

Bron: Kadaster, NVM

Krapte op de woningmarkt in vier provincies 2006-2015Q4

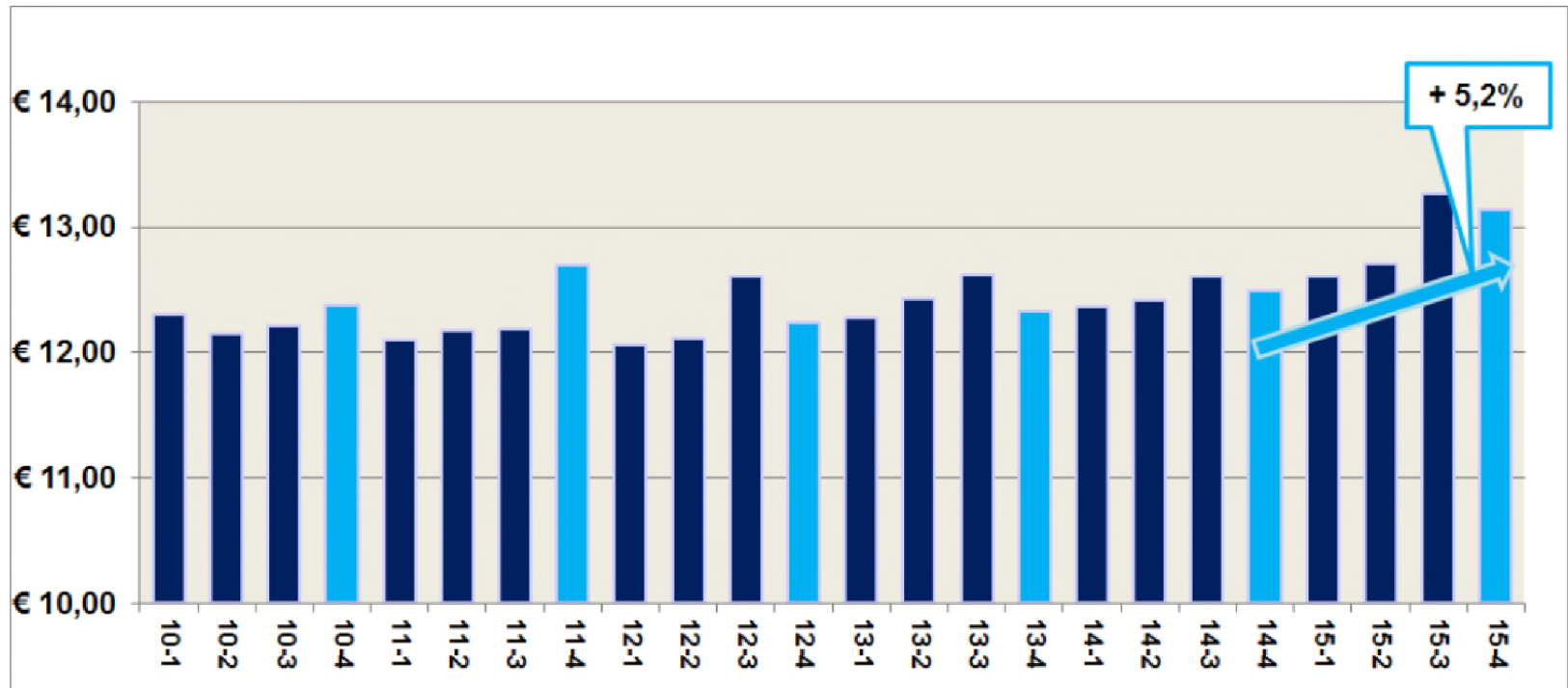

Bron: Kadaster, NVM

Ontwikkelingen particuliere huurmarkt

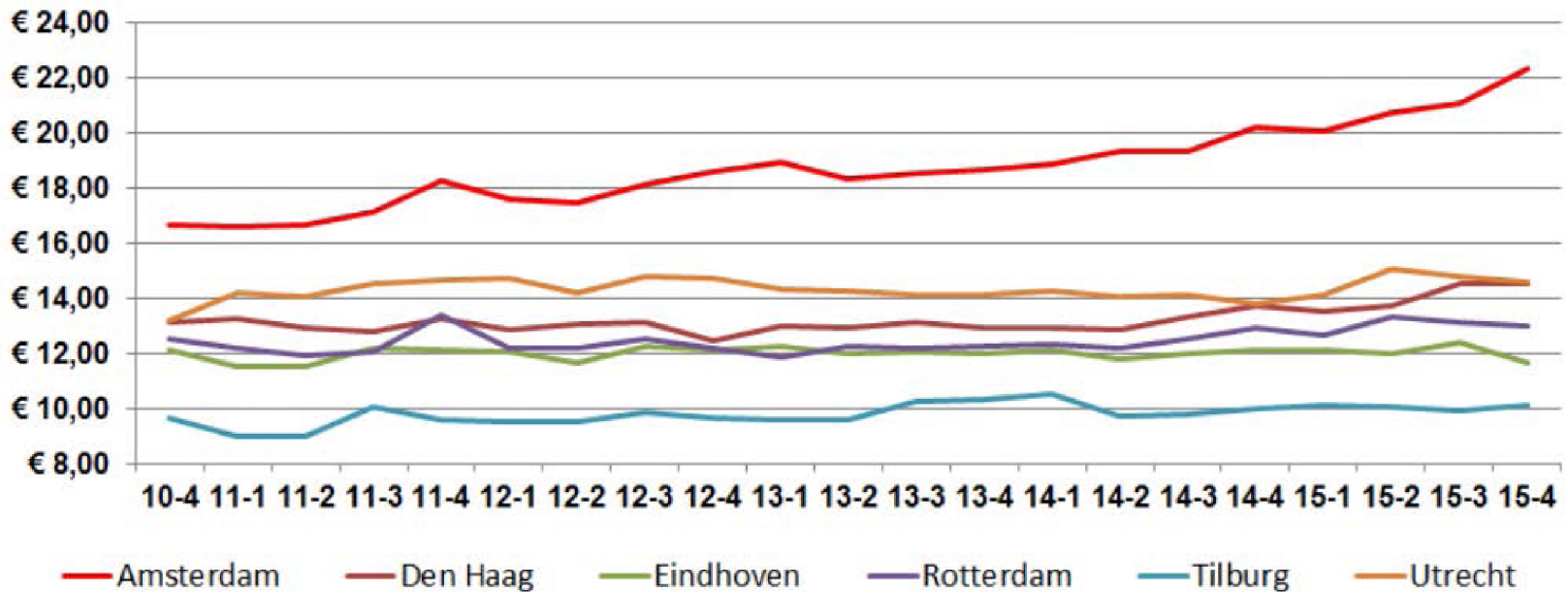

Huurprijsontwikkeling in Nederland per kwartaal (€ per m²/mnd)

Bron: Pararius.nl

Huurprijsontwikkeling per m²/mnd in zes grootste steden

Bron: Pararius.nl

Ontwikkelingen in de sociale huursector

Ontwikkelingen in de sociale huursector

- Investeringscapaciteit o.a. door verhuurdersheffing sterk teruggelopen
- Betaalbaarheidsproblemen in de sociale huursector
- Corporaties gaan terug naar hun kerntaken
- Vanwege passendheidstoets strakkere huurinkomenstabellen bij woningtoewijzing
- Corporaties investeren nog maar in een woningmarktgebied
- Gemeentelijke woonvisie wordt leidend voor prestatie afspraken tussen corporaties en gemeenten
- Huurdersinvloed toegenomen

Verhouding Gemeente-corporatie (1)

- Gemeente moet toestemming verlenen voor niet-DAEB activiteiten van corporaties
- Corporatie voert naar redelijkheid het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid uit (moet dan wel woonvisie of meerjarige voorstellen)
- Gemeente voert overleg met huurdersorganisaties en bewonerscommissies
- Prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties: omvang kernvoorraad, gewenste kwaliteit van de kernvoorraad, beschikbaarheid voor bepaalde (inkomens)groepen, gewenste verdeling tussen DAEB en niet-DAEB tak, verkoop van huurwoningen; huurdersorganisaties worden hierbij betrokken

Verhouding gemeente-corporatie (2)

- Geen afspraken met corporatie mogelijk wanneer er geen vastgelegd volkshuisvestingsbeleid ligt
- Rijksbeleidskader volkshuisvesting kan neerslaan in woonvisie gemeente: Staat van de volkshuisvesting
- 1 juli verstrekt de corporatie aan de gemeente een meerjarig overzicht van de voorgenomen werkzaamheden (rekening houden met gemeentelijk begrotingsproces en met begroting corporatie) (bod aan de gemeente, na overleg met huurders)
- 1 januari levert corporatie haar overzicht van de voorgenomen meerjarige werkzaamheden aan minister en gemeente
- Gemeente kan in beroep bij de geschillenbeslechtingprocedure bij de minister (kan ook via mediation of arbitrage)
- Gemeente kan (financiële) gegevens opvragen bij de corporatie
- Corporatie stelt volkshuisvestingsverslag op en gemeente geeft zienswijze hierop

Lokaal woonbeleid (1)

- Ontwikkel heldere woonvisie
- Organiseer regionale afstemming
- Biedt ruimte aan de particuliere huursector
- Richt je op een goede betaalbare kwaliteit
- Kies voor traditionele woonproducten waar de markt om vraagt: dus niet voor beton en staal
- Besteed aandacht aan de plek en de inrichting van de openbare ruimte
- Denk aan het belang van de menselijke maat: kleinschaligheid en buurtgevoel hooggewaardeerd in met name stedelijke woonmilieus
- Meng

Lokaal woonbeleid (2)

- Streef naar authenticiteit
- Houdt op met ballast: verzwaar bouwen niet onnodig
- Raak schieten helpt: ontwikkelen met een specifieke doelgroep voor ogen; kies voor leefstijlen
- Houd niet alle ballen in de lucht en wees selectief met het maken van plannen
- Probeer gezamenlijk het woningbouwproces te stroomlijnen: flexibele bestemmingsplannen, toets plannen niet dubbel en heb oog voor de positie en belangen van de diverse partijen

EINDE

12-04-2016